

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 65.

A więc mamy więcej o 4 dni świąt

WARSZAWA, 19.III. Rozporządzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 15 listopada 1924 r., jak wiadomo, ograniczyło święta do dni następujących: Nowy Rok, Trzy Króle, Święto Narodowe, Wniebowstąpienie Pańskie, Wniebowzięcie Najświętszej Panny Marii, Niepokalane Poczęcie Najświętszej Panny Marii, Boże Narodzenie.

Uchwała senatu z dnia wczorajszego, zatwierdziła poprzednią uchwałę sejmu, dodając jeszcze następujące dni świąteczne:

Czyszczenie Najświętszej Panny Marii (2 lutego), drugi dzień Wielkiejnocy, czwarty dzień Zesłania Ducha św. (Zielonych Świąt) oraz drugi dzień Bożego Narodzenia.

Koniec konfliktu dymisyjnego p. ministra Thugutta

WARSZAWA, 19.III. Z kół kompetentnych informujemy nas, że konflikt na tle postulatów wicepremiera Thugutta przestał być konfliktem i zostanie prawdopodobnie dziś zwyciężonym także formalnie załatwionym.

Wyzwoleńcy wracają do przytomności po zimnym tuszu puszczonej przez prasę

WARSZAWA, 19.III. Ostra krytyka „Wyzwoleńcy” przez całą niemal prasę polską, a w szczególności przez nasze organy, oddziaływała na usposobienie w tym klubie kojąco.

Istnieje tendencja odroczenia obrad i decyzji pełnego klubu nad zachowaniem się posła Rudzińskiego, ażeby w ten sposób zapobiec scysji.

P. Rudziński oświadcza atoli, że dobrowolnie nie ustąpi, że stanowiska, chyba po otrzymaniu votum nieufności, w trybie dyskusji w każdym razie się odhędzie, że skłonność do sensacji, jaka jeszcze wczoraj przedpołudniem mocno się zaznaczyła, zaczyna obecnie zanikać.

Na Boga, panowie, dość już tej Litwy

Znowu skargi, znowu do Ligi Narodów i znowu na Polaków.

GENEWA, 19.3. Rząd litewski w obecnej depeszy zażądał interwencji Ligi Narodów z powodu rzekomych ataków polskich posterunków granicznych na pograniczną ludność litewską. Rząd litewski utrzymuje, jakoby oddziały polskiego korpusu straży pogranicznej w sile 300 ludzi przeszły linię demarkacyjną polsko-litewską. Rząd litewski w Liży Narodów o interwencji, o obronę litewskiej straży granicznej, oraz o wydanie jeńców litewskich. (A.W.).

Benesz wycofał się wraz z planem podziału Europy

PRAGA, 19.3. „Prager Presse” donosi z Paryża: Wiarę, mość o rzekomych planach gwarantym Benesza, mającym na celu utworzenie dwu grup państw w Europie, omyłkę i nie odpowiada prawdzie.

Wiedeń nie chce naszych akcji naftowych Doskonala!

WIEDEN, 19.3. Na tutejszej giełdzie panuje od kilku dni ogólna tendencja wyzbywania się wszelkich naftowych akcji i papierów wartościowych. (A.T.E.).

Bezpieczeństwo granic Polski może zapewnić jedynie konsolidacja wewnętrzna i silna armia przy sojuszu z Francją!

Tak oświadczył min. Skrzyński po konferencji z Herriotem

PARYŻ, 18.3. Dzisiejsza konferencja Herriota z min. Skrzyńskim trwała od 10 do 11.55 rano; rozmowa odbywała się bez świadków.

Min. Skrzyński oświadczył przedstawieli „Intrassigeant” iż wyjeżdża jutro z Paryża, dziś zaś odbędzie jeszcze szereg konferencji.

„Polska, mówił min. Skrzyński, nigdy nie wątpiła w przyjaźń Francji; jednak miałem wrażenie, że inne państwa nie zdają sobie sprawy z niebezpieczeństwa, mogącego powstać z nieostatecznego zagwarantowania bezpieczeństwa Polsce”.

W tych warunkach minister Skrzyński uważa projekt paktu zachodniego za niecelowy.

Gwarancja granic zachodniej nie oznacza jeszcze gwarancji pokoju na Wschodzie.

PARYŻ, 18.3. Minister Skrzyński oświadczył przedstawieliom prasy, iż uważa, że zagwarantowanie bezpieczeństwa winno być traktowane na dwóch płaszczyznach, po pierwsze na konsolidacji wewnętrznej Polski, na armii polskiej i sojuszu z Francją.

po drugie na odbudowie solidarności europejskiej.

Minister Skrzyński sądzi, iż nie wystarczy zagwarantować jakąś jedną specjalną granicę, aby i inne państwa czuły się już zabezpieczone. Kończąc minister oświadczył, że Polska usilnie pragnie współdziałać w duchu pojednawczym we wszystkich pracach, zmierzających do zapewnienia Euromie stabilizacji i pokoju. (PAT.).

PARYŻ, 18.3. Minister Skrzyński przyjeżdża dziś rano przez Herriota, z którym odbył dłuższą naradę. Po skończonej konferencji, minister Skrzyński oświadczył korespondentowi P. A. T., iż jest bardzo zadowolony z rozmowy z francuskim premierem, który zdaje sobie doskonale sprawę ze znaczenia, wysuniętego przez Niemcy kwestji granicy niemiecko - polskiej i który stwierdził, iż niezłomną decyzją rządu francuskiego jest podtrzymanie polskiego punktu widzenia.

Belgia robi zezą w stronę Anglii! Granice wschodnie nie obchodzą Hymansa

Rozwiązanie zaradki, dlaczego minister belgijski spóźnił się do Genewy i ominął Paryż podczas powrotu

BRUKSELA 19.3. Po powrocie z Genewy Hymans udzielił prasie miejscowej wywiadu, w którym oświadczył, co następuje: „Chcemy prowadzić politykę pozytywną, dlatego musimy sobie zdać sprawę, iż w obecnych warunkach nie może być mowy o zrealizowaniu protokołu genewskiego.

Anglia odrzuciła protokół, Włochy poszły za jej przykładem, Japonia i Szwecja uczyniły to samo. Bezpieczeństwo zachodniej Europy może być osiągnięte jedynie przez gwarancje, przyjęte przez Anglię.

Osiągnięcie takiej gwarancji jest zadaniem naszej polityki. Niewątpliwie gwarancje powinny być również zastosowane na wschodzie, Belgia jednak nie jest tem zainteresowana bezpośrednio.

Przystąpienie Niemiec do Ligi Narodów ułatwi uzyskanie gwarancji. Niemcy muszą jednak przystąpić bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Dla wszystkich członków Ligi są jednakowe i prawa i obowiązki.

Tajemniczy mister Chamberlain

LONDYN, 18.3. Chamberlain oświadczył w izbie gmin, że ogłoszenie w chwili obecnej tekstu propozycji Niemiec w sprawie podziału Europy, „Sereno”

Projekt Benesza nie jest projektem Benesza...

A zresztą wcale go nie było

RZYM 18.3. Prasa włoska, w komentarze projekt Benesza, przedstawił Herriotowi w sprawie utworzenia stanów zjednoczonych Europy. „Sereno”

PARYŻ, 18.3. Oficjalnie zaprzeczają wiadomościom, podanym przez „Intrassigeant” o propo-

Konferencje premjera z min. Thuguttem

Wicepremier obejmie przewodniczenie w Komitecie do spraw kresowych

WARSZAWA, 19.III. Wczoraj odbywały się w dalszym ciągu konferencje pomiędzy Premierem a ministrem Thuguttem. Dotyczyły one regulaminu projektowanego komitetu do spraw kresowych, którego przewodnicztwo objął minister Thugutt.

Konferencje wczorajsze doprowadziły do uzgodnienia stanowiska w wielu punktach i jest nadzieja, iż już dziś dzisiejszy, a najdalej jutrzejszy przyniesie ostateczne załatwienie przesłania na stanowisku wicepremiere.

P. P. S. POPRZE RZĄD, ale domaga się spełnienia swych posulatów

WARSZAWA, 19.III. W dniu wczorajszym klub sejmowy P.P.S. naradzał się przez kilka godzin nad stanowiskiem, jakie ma zająć w stosunku do rządu.

Dyskusję prowadzono pod hasłem zwalczenia obecnego przesilenia gospodarczego i wynikającego z tego bezrobocia oraz z kilku postulatów politycznych.

W wyniku narad postanowiono wystosować do rządu następujące postulaty: 1) Zapewnić demokratyczny ustroj samorządów, opartych na pięciopartyjniotnikowym głosowaniu. 2) Rozbudowa kraju. 3) Uregulowanie stosunków na Kresach w duchu

Dalsze konferencje min. Skrzyńskiego

WARSZAWA, 19.III. PARYŻ, 18.3. Po złożeniu wizyty Herriotowi, minister Skrzyński odwiedził przewodniczącego izby deputowanych Painleve, a następnie był na śniadaniu u ambasadora hiszpańskiego Quinones de Leona. Po południu minister Skrzyński rewizytował ministra marynarki Dumesnila, a nastę-

Minister Skrzyński przyjeździe w sobotę

Wczoraj nadeszła do Warszawy wiadomość, że p. minister spraw zagranicznych powraca w nadchodzącą sobotę rano.

Tegoż dnia wieczorem odbędzie się prawdopodobnie specjalne posiedzenie Rady ministrów, względnie Komitetu politycznego, celem wysłuchania relacji ministra Skrzyńskiego, nadto

Francja uważa za pożądane przystąpienie Niemiec do Ligi

PARYŻ 18.3. Na posiedzeniu Komisji spraw zagranicznych izby deputowanych Briand udzielił wyjaśnień w sprawie dyskusji, jakie toczyły się ostatnio w Genewie na temat bezpieczeństwa. Delegat francuski dodał, iż uważałby za możliwe, a nawet pożądane, wstąpienie Niemiec do Ligi Narodów pod warunkiem, iż przyjmą wszystkie obowiązki, które z tego tytułu wynikają; je-

2 miliony funtów dostaną znowu cukrownicy

Koszta tej transakcji zapłać polscy konsumenci

HAGA 18.3. „Algemeen Handelsblad” donosi, że niemiecki związek polskiego przemysłu cukrowego a pewnym angielskim konsorcjum bankowem doszedł do skutku i już podpisany został układ pożyczkowy na dwa miliony funtów sterlingów oprocentowanych w stosunku 10 proc. rocznie. Pożyczka będzie zrealizowana w kilku terminach. Pierwsza rata pożyczkowa wpłaca zostanie już w marcu r. b.

Konferencje paryskie nie uzgodniły poglądów Chamberlain i Benesz pozostali przy swych projektach

PARYŻ 18.3. Rozmowy Herriota z Chamberlainem i Beneszem nie zmieniły w niczym sytuacji. Każdy bowiem z nich pozostaje przy swych poglądach. Chamberlain chciałby doprowadzić do zawarcia paktu z udziałem Niemiec. Herriot zaś uzależnia swą zgodę na taki pakt od zagwarantowania bezpieczeństwa Polacji. Benesz wysuwa projekt Ententy krajów Europy Środkowej, z Polską, oraz z udziałem Austrii i Węgier w celu utworze-

Cudowne ocalenie poety i bohatera włoskiego

Po wybuchu motoru łodzi d'Annunzio, przeżył wzburzone jezioro

RZYM 19. 3. Znakomity poeta włoski d'Annunzio omal nie zginął wczoraj w falach jeziora Garda.

W czasie przejażdżki łodzią motorową nagle rozszalał nad jeziorem straszna burza. Wzburzone fale załazy łódź i spowodowały eksplozję motoru.

D'Annunzio wskoczył do wody i popłynął ku brzegowi. Po długiej walce z wianami, orędziewającego już poetę wydobyli z nurtów rybacy.

Ex-prefekt policji paryskiej aresztowany pod zarzutem ohydnej zbrodni

PARYŻ 19. 3. W śledztwie toczącym się w sprawie tajemniczego zgonu w roku ubiegłym Filipa Daudet, syna naczelnego redaktora dziennika „Action Francaise”, nastąpił zwrot sensacyjny.

Wczoraj pod zarzutem zamordowania młodego Daudet'a, aresztowano b. prefekta policji w Paryżu, Marlier'a, zięcia eksprezydenta Poincarego.

Marlier jest podobno homoseksualistą i istnieje podejrzenie, że morderstwa tego dokonał na tle seksualnym.

GIEŁDA

WARSZAWA, 19.III.

Giełdę dzisiejszą cechowała niemal zupełna bezczynność.

Banknoty	
Dol. St. Zjedn. (za 1) 5.18 i pół	
Belgia (za 100) 26.35	
Holandia (za 100) 207.90	
Londyn (za 1) 24.85	
Paryż (za 100) 26.95	
Praga (za 100) 15.44	
Szwajcaria (za 100) 100.15	
Wiedeń (za 100) 73.12	
Włochy (za 100) 21.90	
Metale	
Rubel złoty 2.73	
Dolar złoty 5.23	
Dolar srebrny 4.17	
Rubel srebrny 1.93	
Srebrny bilon ros. 0.92	

PARYŻ, 19. 3. Otwarcie: Londyn 92.30 N. Jork 19.32, Belgia 97.60, Hiszpania 274.25, Włochy 78.50, Szwajcaria 372, Danja 350, Holandia 772, Norwegia 298, Szwecja 519, Rumunia 9.25 i.

LONDYN, 19. 3. Otwarcie: N. Jork 4.77.90, Holandia 11.96.50, Francja 92.22 i pół, Belgia 94.45, Włochy 117.62, Szwajcaria 24.79, Hiszpanja 33.49, Portugalia 2.40, Danja 26.39 i pół, Norwegia 30.99 i pół, Szwecja 17.74, Helzingsfors 189.87, Niemcy 20.09, Praga 161.06, Austria 33.92 i pół, Brazylja 5.56 i.

Pantery lekarskie
5 proc. poź. konwers. 5.00.
8 proc. poź. Złota 8.40.
6 proc. Poź. Dolar. 3.55.
10 proc. poź. kolejowa 9.00.
4 i pół proc. L. Z. Ziemijskie przedw. rb. 28.90.
8 proc. L. Z. ziemijskie dolar. 4.50.
4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 20.00.
5 proc. L. Z. m. Warszawy przedw. rb. 22.70, 22.25.
6 proc. obligacje m. Warszawy 1915-16 r.: 16.60.
Chodorów 4.60.
Czersk 0.63.

Akcje
B. Dyskontowy 7.80
B. Handlowy 7.00
B. dla H. i Przem. 1.10
B. Zjedn. Polski 2.10
B. Zw. Sp. Zar. 11.25.
Kijewski 0.23
Spess 2.15
Wildt 0.24
Siler 1.20
Sila i Swiatła 0.42
Gosławice 2.00
Michałów 0.46
Warsz. Cukier 3.70.
Mirley 0.46
Łazy 0.27
Węgiew 3.05, 3.00.
Nobel 2.15
Cegielski 5.92
Piltzner 5.00
Lilpop 0.97
Modrzejów 5.50
Norbitt 1.03
Ostrowieckie 7.30
Parowoz 0.63
Rudki 2.05
Starachowice 2.20, 2.18
Ursus 2.60
Zieleniewski 15.00
Zawiercie 19.00
Zyrardów 11.90
Borkowski 1.63

Kobiety dziękują Marszałkowi Piłsudskiemu za równouprawnienie

Na imienny Marszałkowi Piłsudskiemu Klub Polityczny Kobiet postępowych wreczy adres, wykonany ozdobnie przez artystę malarza, p. Biskiego. Adres wyraża Marszałkowi Piłsudskiemu podziękowanie Kobiet polskich za to, że jako Naczelnik Państwa dekretem swym dał im równouprawnienie. Dziś kobiety zdają sobie sprawę z krzywdy, jaka dzieje się społeczeństwu z powodu usunięcia się Marszałka od pracy w armii. Wierzą, iż nadzieje, niezłomna, iż powrót Marszałka Piłsudskiego do wojska nastąpi już niebawem.

Komisarz budowlany

WARSAWA, 19.III. Dla ujęcia sprawy zagadnień budowlanych ze stanowiska ożywienia ruchu budowlanego została utworzona komisja budowlanego. Stanowisko to ma objąć inżynier Wacław Polkowski, były naczelnik wydziału budowlanego w min. przemysłu i handlu.

Egzaminy na mierników

WARSAWA, 19.III. Egzaminy na mierniczych przysięgłych (geometrów kl. II) odbędą się w Politechnice warszawskiej w dniach od 21 do 25 kwietnia r. b. Podania przyjmują kancelaria Politechniki do 5-go kwietnia r. b.

Przygotowujemy się do obrony Pełnomocnictwa rządu w razie wojny

WARSAWA, 19.III. Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej przy dyskusji o organizacji naczelnicy władz Obrony Państwa przeprowadzono dyskusję nad rozdziałem „o rządzie”. Referent pos. Stefan Dąbrowski wychodził z konstytucyjnego założenia, że p. Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z ministrami sprawuje władzę wykonawczą, przedstawiając ujęcie rządu. Art. 10. Rząd przygotowuje w czasie pokoju obronę Państwa i kieruje nią w czasie wojny. Przygotowanie to i kierownictwo obejmują w szczególności: 1) określenie politycznych celów wojny,

Naprawę będzie lepiej, gdy p. Liberman będzie referował wyłącznie budżety kapelmistrzowskie

WARSAWA, 19.III. (b.) Komisja wojskowa rozpatruje ustawę o organizacji naczelnicy władz Obrony Państwa. Tematem dyskusji jest rozdział zatytułowany „o rządzie”. Pos. Liberman zabiera głos i twierdzi, iż w Konstytucji pojęcie „rząd” nie ma. Natomiast znajdują się takie określenia: „Rada ministrów” albo „Prezydent Rzeczypospolitej wraz z ministrami”. Nikt z obecnych chwilowo nie protestuje, a przedstawiciel rządu, podpułkownik Petrzycki, oświadcza gotowość zastąpienia w ustawie słowo

Przed sezonem wyjazdów zagranicznych wyjaśnienie paszportowe

Min. spraw wewnętrznych zwrócił się do wojewodów z wyjaśnieniem, że ze względu na zmniejszenie opłat paszportowych (500 zł. do 100 zł. urzędy administracyjne winny poddać bardziej krytycznej ocenie podania o ulgowe paszporty i zezwalać na wyjazd zagranicę za ulgowymi opłatami tylko w tym wypadku, jeżeli podany przez petenta cel podróży nie budzi żadnych wątpliwości. Min. spraw wewnętrznych do

Jedenaste miast polskich dogania Europę Druga serja budowy wodociągów, kanałizacji, rzeźni i hal targowych

WARSAWA, 19.III. Przebywający od kilku tygodni w Warszawie przedstawiciel amerykańskiej firmy „Ulen et Co.”, która w szeregu miast polskich przeprowadza budowę urządzeń higienicznych i sanitarnych, zaproponował Związkowi miast polskich przystąpienie do drugiej serji robót, które objęłyby miasta: Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza, Będzin i pow. Będziński. Efektywność na wykonanie robót wodociągowych kosztem 4 milionów dolarów. Kieruje zamierzają przeprowadzić roboty kanalizacyjne i wodociągowe oraz wybudować rzeźnie i hale targowe, wydatkując

SENAT uchwałą ustawę o dniach świątecznych

WARSAWA, 19.III. Na wczorajszym posiedzeniu plenarnym Senatu rozważono kilka spraw, które od dłuższego czasu absorbują obie izby. Dłuższą dyskusję wywołała ustawa o regulacji świąt, która jednak, pomimo usiłowań wnie-sienia kilku poprawek w kierunku

Nietakty p. Sahma pracowały dla Polski Radę Ligi ogarnęła abominacja dla prusactwa

Od własnego korespondenta „Expressu Porannego” Paryż, 15 marca. Spory polsko - gdańskie zajęły i tym razem Radzie Ligi Narodów poważną ilość czasu. Gdańska polityka na to przecież była obliczona, aby tylko móżdż na zewnątrz skądzić nam i wyzyskiwać rzekomy ucisk polski, jak nad Gdańskiem nieszczęsnym zawiad, chwili, gdy został on wybrany na punkt zetknięcia się Polski z morzem i światem oceanów. Tym razem jednak noga się powinęła, jak temu (garzowi, co kłamstwem świat cały przeszedł ale wrócić nie mógł tak i

Pod Sąd, Bolszewicy i z prawicy i z lewicy

WARSAWA, 19.III. Sejmowa komisja regulaminowa i nietykalności poselskiej zajmowała się na wczorajszym posiedzeniu szeregiem wniosków prokuratorów, żądających wydania posłów. Ks. Kaczyński (Ch. D.) zreferował przedewszystkiem 6 wniosków prokuratora, domagających się wydania posła Łaucuckiego. Komisja w 3-ech wypadkach, zgodnie z wnioskiem referenta, odmówiła wydania, w trzech zaś wypadkach postanowiła wydać posła Łaucuckiego. Ponadto komisja wysłuchiwała referatu pos. Jaroszyńskiego (Ch. N.) w sprawie wniosku o wydanie pos. Sawickiego (Zw. L. N.), którego jednogłośnie postanowiła wydać. Poseł ten w maju r. b. w szeregu występów w pow. łódzkim nawoływał ludność do nieplacenia podatków i nieposłuszeństwa władzom.

ŁANCUCJADA sowiecka

Bezczelna demonstracja przed konsulatem polskim w Mińsku

W związku z procesem Łaucuckiego urządzono w Mińsku 16 b. m. antypolską demonstrację. W pochodzie wzięli udział robotnicy, krasnoarmiejcy i młodzież z orkiestrami, transparentami, sztandarami i przeciwpołskimi napisami. Demonstrowano przed gmachem konsulatu polskiego. Przyjęto rezolucję, domagającą się uwolnienia Łaucuckiego.

Nawet do Duracza nie mają zaufania

Prezydium moskiewskiej adwokatki zwróciło się do prezesa sądu okręgowego w Przemysłu z prośbą o dopuszczenie adwokatów Czlenowa, Rubinsztej - Vaillart - Couturier i innych do obrony Łaucuckiego. W odpowiedzi na to prezes sądu okręgowego w Przemysłu nie deszał zawiadomienie do adwokatki moskiewskiej, że prośby przyjąć nie może, gdyż, zgodnie z obowiązującymi ustawami, dopuszczeni być mogą do obrony wyłącznie obrońcy zarejestrowani w Polsce.

Miejsca dla Polski!

Z telegramów dowiedzieliśmy się, że pomiędzy pp. Herriem i Chamberlainem doszło do porozumienia, iż Niemcy nie mogą stawiać żadnych warunków przystąpienia do Ligi Narodów. Skoro zaś wejdą do tej Wysokiej Instytucji, będą mogli — jak i każdy inny członek — domagać się od Rady Ligi dokonywania zmian w zawartych traktatach, a więc i w Traktacie Wersalskim. Pan Chamberlain uspokaja przytem wpatpłych, że granice państw, sąsiadujących z Niemcami, nie będą narazone na niebezpieczeństwo, gdyż rezolucje Rady muszą zapadać jednomyślnie. Zaznaczyliśmy już w przypisku redakcyjnym, że dla Polski to „uspokojenie” miałooby sens tylko w tym wypadku, gdyby przyznano nam stałe miejsce w Radzie Ligi. W przeciwnym razie — będziemy zależni od humoru naszych mniej lub więcej szczyrych sprzymierzeńców. Nawet Francja, której istotnie mamy wiele do zawdzięczenia, nie może nam dać pod tym względem gwarancji. Bo gdyby, na przykład, pana Herriota zastąpił kiedykolwiek (a stałe to i coraz bardziej możliwym) polityk w rodzaju p. Caillaux, to Niemcy mogłyby z wielką łatwością uzyskać jednomyślność, która się tak niemożliwą p. Chamberlainowi wydaje. Dlatego wołamy wielkim głosem: — Stałego miejsca dla Polski w Radzie Ligi Narodów.

„WYZWOLENIE” ROZLATUJE SIĘ CZAS WRESZCIE, by ludzie mądrzy opuścili ten niesamowity zlepek

(Od własnego korespondenta) WARSZAWA, 19.III. (b.) Sytuacja „pokongresowa” w Wyzwoleniu jest w dalszym ciągu niewyraźna, chociaż z chaosu, jaki objął to ugrupowanie polityczne, zaczynała wyuźniać się kontury rozłamu. Wczoraj klub parlamentarny stronnictwa rozpoczął obrady nietylne nad sytuacją, ile nad niefortunnym odezwaniem się pana Rudzińskiego na kongresie, który to pan Rudziński zaczął się wczoraj wykręcać w sposób nawet dla niego kompromitujący. Nie wiemy, co na te sztabackie wykryte odpowie pos. Dąbski. W każdym razie wiadomo, że opuścili on zarząd stronnictwa i klubu. Wogóle p. prezes Rudziński posiada zadziwiające zdolności zrażania sobie ludzi. Dziś w „Wyzwoleniu”, poza ogólnym niesmakiem pokongresowym — wszyscy czują żal do p. Rudzińskiego za jego niezdarność i obrzydlawą megalomanię. Niema co obwijać w pawelne, p. Rudzińskiego wszyscy mają dosyć i im prędzej z prezesury zrezygnuje, tem większą dla rozpadającego się stronnictwa wypadnie stąd korzyść. Ze zlepeków będzie można wcale poważne ugrupowanie utworzyć. Zupełnie inaczej przedstawia się spór, jaki wywiątł w łonie „Wyzwolenia” z powodu uchwały kongresu o reformie rolnej bez odszkodowania. Tu poważna grupa, bo licząca przeszło 10 posłów, słusznie oburzona demagogicznym tem hasłem, nie kryje się bynajmniej z chęcią na tymczasowego utworzenia oddzielnego klubu lub nawet stronnictwa. Wczoraj na posiedzeniu klubu dał temu wyraz pos. Kościłkowski, który zmuszony do tego złożył pismem deklarację, w której powiódziano między innymi, że ze względu na to, iż zreferowano na kongresie uchwałę godzącą w podstawowe zasady konstytucji,

Solidaryzując się z tem uczelnym stanowiskiem, kilkunastu jeszcze posłów pójdzie w ślady pos. Kościłkowskiego. Dawno już wrzenie wewnętrzne utworzyło rysy na „Wyzwoleniu”. Dziś już rys tych nie da się zacementować, rozszerzyła je demagogia i chęć władzy za wszelką cenę. To już przepaść, przez którą trudno będzie zbudować pomost do zgody.

A „Wyzwolenie” z uporem pijanego powtarza: „Dajcie mi coś uszczknąć z funduszu dyspozycyjnego”

WARSZAWA, 19.III. Sejmowa komisja budżetowa na wczorajszym posiedzeniu przyjęła w drugim czytaniu budżet prezydium Rady ministrów. „Wyzwolenie” ponownie wniosło o skrócenie funduszu dyspozycyjnego prezesa Rady ministrów. Poparł wniosek pos. Rozmarin (Koło żyd.). Pos. Gruszka jeszcze jaskrawiej podkreślił swoje niezadowolenie z powodu rozdziału funduszu dyspozycyjnego. Przy obliczaniu głosów okazało się, że za wnioskiem „Wyzwolenia” opowiedziały się: „Wyzwolenie” i mniejszości narodowe razem 7 głosów. Przeciwno wnioskowi głosowały: Zw. L.-N., Ch.-D., N. P. R. i P. P. S. 13 głosów.

Dostaniecie pożyczki

Ale waga od podnoszenia cen Rząd przeznaczył z pożyczki amerykańskiej poważniejszą kwotę na pożyczki dla przemysłu budowlanego, udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Przedewszystkiem uwzględnione będą przedsiębiorstwa ceramiczne, które przyjmują zobowiązanie niepodnoszenia cen, chodzi bowiem o zapewnienie na rozpoczynający się niebawem sezon budowlany wystarczających ilości cegły. Uchwały Rady ministrów Rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu uchwała między innymi: projekt ustawy o ulgach podatkowych dla kapitałów zagranicznych, lokowanych na obszarze Rzeczypospolitej; projekt ustawy w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji o zwalczaniu obrotu i handlu publikacjami pornograficznymi i dołączonego do niej aktu końcowego, podpisanego w Genewie 12 września 1923 r.; przystąpienie Polski do Międzynarodowej Rady Badań Morza oraz projekt ustawy o udzielaniu klauzuli najwiklejszego uprzywilejowania przez Radę ministrów w drodze rozporządzenia.

Przemysłowi pracować się nie chce, woli żyć kredytami rządowymi...

Greckie ministerstwo kolei, chcąc nabyć większą partję podkładów kolejowych, zwróciło się do poselstwa polskiego w Atenach z prośbą o zakumulowanie mu cen na podkłady kolejowe w Polsce, oraz o warunki ewentualnej dostawy. Zapytanie to skierowało poselstwo do naszego ministerstwa rolnictwa, które zwróciło się z kolei do odpowiedzialnej organizacji, reprezentującej interesy tej galezi wytwórców. Ci jednak oświadczyli, że nie mogą podjąć się wykonania tego zamówienia... A za kilka dni ci sami przemysłowcy zwrócą się zapewne do Rządu i Banku Polskiego o kredyty, bo to u nas straszny panuje kryzys i trudno niesłychanie o jakieg zamówienie.

54 miliony złotych rocznie na budowę mieszkań

WARSAWA, 19.III. Wydział higieny miasta i wsi oraz T-wo Higieniczne złożyły do Sejmu i do Rządu interesujący memoriał w sprawie przygotowywanej z własną kampanją budowlaną. Mieszkań w Polsce jest 6 milionów, jeśli przyjąć przeciętnie 5 osób na jedną rodzinę. Aby zaspokoić normalny przyrost ludności, budować powinniśmy rocznie 1 1/2% tej liczby, t. j. 90.000 mieszkań, pomijając już deficyt spowodowany przez kilka lat wojny. Licząc, że koszt budowy jednego mieszkania wynosi 6—7 tysięcy zł., dowiemy się, że na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych Polski potrzeba 54 milionów zł. rocznie.

Trzeba ratować uzdrowiska polskie

Narada przedstawicieli uzdrowisk w Warszawie Główna narada przedstawicieli uzdrowisk polskich, mając na względzie wazną znaczenie rozwoju tych miejscowości zarówno dla zdrowia ludności, jak i dla spraw ekonomicznych kraju, wobec zagrożającej ich istnieniu tendencji masowych wyjazdów do zakładów zagranicznych, uchwaliła w Warszawie specjalną naradę poświęconą sprawie powstania

Ofiary niepoctyalnego kaprysu

WARSAWA, 19.III. (wgz). Dziś popołudniu parlamentarny klub „Wyzwolenia” rozszedł się po sobie i zastanowił nad widowiskiem, jakie ze siebie uczynił. W dzień po odbyciu kongresu stronnictwa, na którym zapadły ogromnie efektowne uchwały, trzech wiceprezesów i siedmiu członków zarządu klubowego zgłosiło rezygnację z zajmowanych stanowisk. W tej liczbie spotyka się nazwiska takie, jak byłego prezesa klubu p. Walerona, nieustrudzonego organizatora partyjnego uchwały i polityka o światowym rozgłosie, twórcy pokoju ryskiego, p. Dąbskiego. Skąd to poszło, co się takiego stało, dlaczego? Otóż to właśnie. Na te pytania niktyby nie potrafił dać zwięzłej, jasnej odpowiedzi. Istnieje w tym klubie niepojęcie dziwna atmosfera, która dawi i tamuje wszelką radość czynu. Po sali klubowej widać się jakaś zmora pośpejna, obrzydza ludziom życie, wadzi ich z sobą i oberwładnia wszelki rozumny wysiłek zbiorowy. Znamieniem życia politycznego przed 11 listopada 1918 roku, była konspiracyjność. Kraj, pozbawiony swobód obywatelskich, z konieczności schodził w podziemie. Idea przekradła się i cichaczem i szeptem, podawana w cieniu i ostrożnie, wypełniała wyobraźnię kształtem gigantycznym, lecz pozbawiona sprawdzianu, jakim jest działanie i czyn jawny, nie zdołała zaszczepić instynktu zorganizowanej zbiorowości. I w tem tkwią wszystkie pierwiastki niedomagania. Ofiarą ich padł przed kilku miesiącami obecny wicepremier Thugett. Dziś widowisko się powtarza w postaci spotęgowanej. Podzieleny na grupy i grona, ciągle się w swym składzie przeinaczające i zwalczające, klub „Wyzwolenia” jest piłką, miotaną kaprysem każdorazowego — głosowania. Bez jasno wytkniętej woli zbiorowej i bez steru.

Ohydna zbrodnia przy ul. róg Sienkiewicza i Brudnej.

Zbrodniarz przy pomocy dwóch rączników udusił ofiarę i porznął ją nożem.

O godz. 3 m. 40 „Dziennik” zaalarmowany został wiadomością, która, zelektryzowała całe miasto. Relacje pierwsze mówiły o samobójstwie Knoeflowej, która miała rzekomo podeszła do siebie brzytwą gardło.

W chwili, po otrzymaniu wiadomości na miejsce zamieszkania Knoeflowej przybył sprawozdawca naszego piśm. Ul. Sienkiewicza, róg Brudnej, dom Gryca. Na rogu tych ulic spotykamy tłumy, żadne sensacji.

Brudną mała podwórko, jednopiętrowy domek. Na parterze, na lewo lokal w remoncie, zajmowany dotychczas przez obrońcę sądowego, Wajnberga, na prawo rasazyn kapelusznicy Proppa. Kręte schody prowadzą na pierwsze piętro. Tu na prawo zamieszkuje skromna rodzina rzemieślnicza żydowska na lewo w skromnym pomieszczeniu złożonym z kuchni i jednego pokoju od lat kilku zamieszkiwa.

Józefa Knoefel, wdowa, współwłaścicielka sklepu trumien i utansylji pogrzebowych, prowadzonego przez jej syna Ottona Knoefla (Rynek Kościuszki 2). Staruszka mimo wieku lat przeszło 70, codziennie niemal odwiedza sklep w godzinach przedpołudniowych. Wczoraj właśnie były jej imie niny, a także synowej Ottonowej, której na imię było również Józefa. Jeszcze

wczoraj rano odwiedziła ją synowa by złożyć życzenia. Było to przed godz. 9 rano. Jeszcze kilka osób przed godz. mniej więcej 11-tą odwiedziło staruszkę. Miała ona niebawem uciec się do sklepu O g. 3 z minutami Otton Knoefel i jego żona zaniepokojeni tem, że „Stara” nie przychodził postanowili odwiedzić ją. Na pierwej udeł się syn. Drzwi zastał zamknięte nie gwyczejnie, tylko „na kłamkę. Gdy ją otworzył, ujrzał obok kucharki, głową do drzwi matkę

z ustami zakneblowanymi, ubrozoną krwią,

bez życia. Cofnął się i bezprzytomny wpadł do sklepu na Rynek Kościuszki. „Matkę” w „bilibi” wykrztusił

skonał w chwili śmierci.

Dr. Kahan, który krótko nie chciał jednakże poddać sprawy badaniom bliższym do przybycia władz śledczych. W chwili potem przybył na miejsce przestępstwa pp. kom. pol. pow. Głusk ew. c. kom. I i II komisariatu i Sędzia Śledczy Janczak. Wdrożono

energiczne dochodzenie

Przywołano daktyloskopa i fotografa. Józefa Knoefel została uduszona. Prawdopodobnie morderca otworzył drzwi, rzucił się na ofiarę, powalił ją na ziemię, zakneblował usta rącznikami,

nastąpił nogą na kręgosłup.

Staruszka miała jeszcze tyle siły, że sprzeciwiała się mordercy. Bandyta porwał wówczas nóż kuchenny i zadał cios leżącej w tętnicę lewej ręki i zgłębciu prawego kolana rany długości 8 centym. i szerokości 3 centym.

Jedynym świadkiem mordu

był biały chudy kot, który skrył się pod łóżkiem i wyjrzał zaledwie po kilku godzinach. Morderstwo dokonane zostało dla zysku. Józefa Knoeflowa otrzymała ostatnio z Niemiec

2 tys. arszesio złotych marek niem.,

jako odszkodowanie za sklep zniszczony podczas wojny.

Dokonał go osobnik, dokładnie poinformowany.

Policja na tropie zbrodniarza. Jutro „Dziennik” poda szczegóły.

Policja walczy skutecznie ze „szczurami” kolejowymi.

Od pewnego czasu krążyły pogłoski, że właściciel trzech domów, robotnik-szklarz w Depot Osobowem P. K. P. na stacji Białystok Michał Popko, od dłuższego czasu

systematycznie kradnie

w Depot różne materiały i potajemnie nosi takowe do swego mieszkania przy ulicy Knyazyńskiej № 7

W związku z tem Komisariat wczoraj dokonał rewizji u Popko, podczas której znaleziono w jego chlewkach

materiały pochodzące z kradzieży

w Depot, a mianowicie: 5 butelek, 3 blaszanki różnej wielkości i jeden kubek, należony pokostem — ogólnej wagi brutto 17 i pół kg., 10 dużych szyb wagonowych — grubości szkła 3 mm., 3 kubelki

N. O. K. mówi do Was!

Z powodu zapowiedzianego przez Stronnictwo Z. L. N. w dniu 22 marca r. b. wlecu z okazji przyjazdu p. posła Głablińskiego N. O. K. zmuszona jest odwołać uprojektowane przez nią w tym dniu towarzyskie zebranie pod nazwą „Półpoście” o czym zawiadamiła swe członkinie i sympatyków.

Uruchomienie fabryki odlewów i żelaza.

Przedwojenna fabryka maszyn i odlewów żelaza A. Wiedorek w Białymstoku została na nowo uruchomiona pod kierownictwem

wiem znanych fachowców p. f. „Białostocka. Odlewnia Żelaza”. Fabryka zatrudnia kilkudziesięciu robotników.

Białostocka kronika policyjna.

Wykrycie kradzieży: Część skradzionych w nocy na 12 bm. konserw ze składu firmy Szanker i S-ka—Jurowiecka 26, została odnaleziona. W związku z powyższym aresztowane Rozenberg Enie i Rozenberg Małke, mieszka. Białegostoku za pasterstwo. (raport sytuac. № 2750 z

d. 14 bm. pkt. 5) **Aresztowania:** Aresztowano: 1) Odbrowskiego Sylwestra z Grajewa za włóczęgostwo i nieposiadanie dowodu osobistego. **Konflikt w miasteczku:** Szwarcowi Muni—Supraśliska 2, skonfiskowano 34 kg. niestempionowanego mięsa.

Obwieszczenie.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, jako Rejestrowy, obwieszcza, iż do rejestru — handlowego działu A zostały wciągnięte następujące firmy:

(Ciąg dalszy)

Pod № 494. Firma przedsiębiorstwa: Sprzedaż futer — Mojżesz Rabin. Przedmiot: sprzedaż futer. Siedziba: Białystok, Rynek Kościuszki № 16. Właściciel: Mojżesz Rabin, zamieszkały w Białymstoku, przy Rynku Kościuszki pod № 16.

Pod w 499. Firma przedsiębiorstwa: Sprzedaż mięsa — Icko Suraski. Przedmiot: drobna sprzedaż mięsa. Siedziba: miasteczko Jesionówka powiatu Białostockiego ulica Knyazyńska № 19. Właściciel: Icko Suraski, zamieszkały w miasteczku Jesionówce powiatu Białostockiego.

Pod № 500. Firma przedsiębiorstwa: Sklep spożywczy — Boruch Szelepecki. Przedmiot: sprzedaż artykułów spożywczych. Siedziba: Białystok, ulica Mostowa № 7. Właściciel: Boruch Szelepecki zamieszkały w Białymstoku, przy ul. Wilczej pod № 6.

Pod № 501. Firma przedsiębiorstwa: „Polski sklep spożywczy i piwiarnia — Wacław Szejgowski. Przedmiot: sprzedaż artykułów spożywczych i wyszynk piwa. Siedziba: wieś Uhowo gminy Juchnowiec powiatu Białostockiego. Właściciel: Wacław Szejgowski zamieszkały we wsi Uhowo gminy Juchnowiec powiatu Białostockiego.

Pod № 502. Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż chleba — Lipa Szwarc”. Przedmiot: sprzedaż chleba. Siedziba: Białystok, ulica Młynowa № 9. Właściciel: Lipa Szwarc, zamieszkały w Białymstoku, przy ulicy Mazowieckiej pod № 3.

Pod № 503. Firma przedsiębiorstwa: „Cukiernia — Golda Waelubska”. Przedmiot: utrzymywanie cukierni. Siedziba: Białystok, ulica Kupiecka № 24. Właścicielka: Golda Waelubska, zamieszkała w Białymstoku przy ulicy Kupieckiej pod № 51.

Obwieszczenie.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Białymstoku obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłym

1/538. Grzegorz Harenliuku, właścicieli nieruchomości na wsi Plenki, pow. Białostockiego.

2/531. Wincentym Jaromie, właścicieli nieruchomości na wsi Zagórze, pow. Sokółskiego.

3/538. Janie Wilczewskim, właścicieli nieruchomości na wsi Kantarówe, pow. Sokółskiego.

Termin regulacji spadków tych wyznaczony został na dzień 1-g lipca 1925 roku w kancelarii Wydziału Hipotecznego, gdzie interesowani winni zgłosić prawa swe pod skutkami prekluzji.

Białystok, dn. 10 grudnia 1924 r.

Wypadki bandyckie w gąszczu Puszczy Białowieskiej.

Post. P. P. w Białymstoku otrzymał wiadomość, że dnia 14. III br. o godz. 17 na szosie Białowieża Prużany w odległości 8 km. od wsi Kiliwaczyno na terenie gm. Suchopol na przechodzącego gajowego Dulko Pawła, zam. we wsi Biały Lasek wspomnianej powyżej gminy napadło 2 ch nieznanymi osobnikami uzbrojonymi w karabiny i rewolwer, którzy zadali od gajowego Dulki pieniądze, lecz w tym samym momencie nadszedli szybko 3 furmanki, które

sposzyli bandytów zaś gajowy Dulko korzystając z tego umknął do wsi Biały-Lasek. Policja zarządziła pościg.

CZUWAJ!

Żółta lub czerwona — niebezpieczeństwo Warszawa, 22 k. Białe złoto Barona zastępuje drogą platynę. Żądajcie u p. lekarzy dentyistów, silobojem białe złoto-białe zęb. Skład główny Rafina-ja Barona, Warszawa, Królewska 39. 229

„Sokół” białostocki w sprawie nienaruszalności granic Polski.

Reda X. Okręgu Dzielnic Mazowieckiej Związku Tow. gimn „Sokół”, reprezentująca Gniazda: Białystok, Augustów, Baranówce, Brzostowice, Brześć, Łaniniec, Łonża, Nowogródek, Nieśwież, Pisk, Prużana, Sokółka, Starosielce i Stolin łącznie 1652 członków, na swoim dorocznym Zgromadzeniu dnia 15 marca br. w Białymstoku, uchwaliła jedno-

głośnie wyrazić hold Wysokim Sprzymierzeńcom i Obróncom oraw Polski, a zarazem zażądać, że jak jeden mąż stanie na każdej zew Ojczyzny do obrony i nienaruszalności granic Rzeczypospolitej.

Pichler, Prezes. Starszyński, Naczelnik. Hermanowski, Sekretarz.

Najważniejsza chwila.

Najważniejszą chwilą w czasie uroczystości rodzinnych, jest ta chwila, gdy wnoszą na stół dobrze upieczony tort lub placek. Jeśli w dodatku smak i zapach tego pieczywa, uzyskają ogólne uznanie, to gospodarz twórczyni tego arcydzieła, ciesząc się z pochwał na cześć swej umiejętności, nie zapomni i w przyszłości o tych środkach pomocniczych, które przyczyniły się do jej sławy. Proszek do pieczywa Dr. Oetkera „Backin” jak i wszelkie inne fabrykaty tej firmy, zapewnią jej zawsze w gospodarstwie jaknajlepsze wyniki.

Dokładne przepisy wysyła na żądanie bezpłatnie Fabryka środków spożywczych Dr. A. OETKERA w Ollwie pod Gdańskiem.

Akademja ku uczeniu sprzymierzeńców.

Z inicjatywy Zw. Inw. Wojennych w niedzielę dn. 22 bm. zorganizowana zostanie w teatrze „Palace” o g. 11 m. 30 Akademja uroczysta na cześć sprzymierzeńców Polski, którzy uczynili darzenia Niemiec do rewizji granic naszych, jak również celem uczenia so-

nizanta dzisiejszego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Onegdaj odbyła się konferencja przy udziale instytucji społecznych, związków, stowarzyszeń i organizacji politycznych celem opracowania programu Akademji, który „Dziennik” poda.

KINO APOLLO ŚWIAT I PÓŁŚWIATEK
(JEDWAB I LACHMANY)
Dramat obyczajowy w 8 aktach z życia wielkiego miasta
W rolach głównych: **REINHOLD SZYNCZEL, JOHANS RIEMAN**
oraz 2 cudowne: **MARY KID I MARY PARKER**
Początek o godz. 7, 8⁴⁵, 10¹⁵

Dr. J. WALEWSKI
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od godz. 5 do 8 w Kobiety od 4-tej do 5-tej p.p.
W niedzielę i święta od 11-1 p.p. i od 4-5 pp. ul. Sienkiewicza № 14, II piętro (m. 3).

Dr. M. KANBŁ
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Leonora i prześwietlenie promieniami Rentgena.
Przyjmuje od godz. 10-12 i 5-8 wiecz.
Kobiety i dzieci od godz. 4-5 pp. Białystok, ul. Sienkiewicza 37.

MODERN 2-ga seria i zakończenie głośniego na cały świat filmu
KOENIGSMARK
p. f. Nad grobem nieznanego żołnierza
W roli głównej: największy artysta Paryża
JAQUE CATELAIN
Kasa 5.30. Początek 8.45

Krém Miaflor
udelikatnia i odświeża cerę, Chroni twarz i ręce przed pękaniem.
HENRYK ŻAK-POZNAŃ, Fabryka perfum i kosmetyków

Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.

Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.

Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.
Wszelkie zamówienia: miejscowa — Złp. 4.50 — zagraniczna — Złp. 8.00.